

Rigsdagstidende.

1851 Forhandlingerne paa Folkethinget. N^o 123.

Tredie Session.

42de Møde.

Løvedagen den 13de Decemher.

(Fortf.)

3) Lovforslagets § 4 (see Anhanget Nr. 1, Sp. 13)

vedtoges eenstemmigt med 70 Stemmer.

Den tilbagestaaende Deel af Lovforslaget, §§ 5—7, med de af Udvalget til disse Paragrapher stillede Endringsforslag, fattes derpaa under Forhandling.

Ordføreren: Jeg skal tillade mig at afvente de Bemærkninger, der maatte blive fremførte med Hensyn til de foreliggende Paragrapher.

Madvig: Det Punkt af disse Paragrapher, der nu er under Forhandling, som jeg skal tillade mig at omtale og udbede mig Ethingets Opmærksomhed for, er den 5te §, den væsentligste i Loven, da den omhandler de specielle Forhold, der skulle ordnes ved dette Godses Overgang til Selveiendom. Jeg har dengang, jeg udarbejdede Forslaget, som nu foreligger, saavel som i Begyndelsen af dette Aar under forrige Rigsdag, paa det noieste overveiet det specielle Forhold, der finder Sted ved det kalkreuzifikke Gods; jeg har gjentaget disse Overveielser, da Loven paany forelagdes og atter efterat Udvalget har afgivet sin Betænkning, men jeg tilstaaer, at det ikke har været mig muligt at overbevise mig om, at Udvalget har fundet det Rigtigste og Billigste, saa at jeg endnu maa fastholde hvad jeg fra først af foreslog og dengang foreslog i Modsetning til alt, hvad der tidligere var udtalt i Forhandlinger imellem forskjellige Collegier og Administrationer om denne Gjenstand, men derimod i Overeensstemmelse med Mænd, som havde, saaledes som jeg ved Lovens Fremlæggelse udtalte, stor Indsigt i Godsbestyrelsen og særdeles Ansæelse

for Billighed i Betragtningen af disse Forhold, jeg kan og bør ligesvem sige, i Overeensstemmelse med en Mand, der nu er kommen til at staae i et ganske særdeles nært Forhold til Loven, og disse Mænd fandt dengang, da jeg havde udarbejdet Forslaget og forelagt dem det, at det indeholdt en billig Maade at ordne Sagen paa. Der er Spørgsmaal om at overdrage til Eiendom Fæstesteder, der besiddes under særliget gunstige Vilkaar, idet der deels gives en Afgiftsmoderation og deels er bestemt en særdeles ringe, efter de nuværende Forhold næsten intetsigende, Indfæstning, og der er Spørgsmaal om, hvorledes disse Begunstigelser skulle godtgjøres dem, naar Stedet gaaer over til Selveiendom. Det forekommer mig, at ved at overdrage disse Gaarde til Selveiendom, maa man tage Hensyn til, at Gaarden ved at gaae over i en ny Stilling, bliver for Besidderen en Gjenstand af meget betydelig forøget Værdi, og at en Deel af den saaledes fremkomne Værdiforøgelse ogsaa maa tilfalde Akademiet paa samme Maade, som jeg troer, der er forudsat ved den almindelige Overdragelse af Domainefæstegods til Selveiendom. Staten faaer i det Hele, trods den billige Maade, hvorpaa Godsset overdrages til de nærværende Fæstere, en forøget Indtægt, der fremkommer ved en fornyet Ansættelse af den aarlige Afgift og ved en Beregning af Indfæstningen, hvorved tages Hensyn til, hvad der i Almindelighed i Landet kan anses for en billig Afgift og en billig Indfæstning. Naar dette er Meningen, saa troer jeg ogsaa, at man ved dette specielle Gods maa antage, at ogsaa Indfæstningen bør komme i Betragtning her, og at den Deel af Værdien, som i Burderingen fremtræder under Form af Indfæstning, ikke eensidigt skal tilflyde de nærværende Besiddere. Jeg troer